

RECOMANACIONS DE LA SCMIMC SOBRE ELS LABORATORIS DE MICROBIOLOGIA CLÍNICA

1. Els Laboratoris de Microbiologia Clínica (LMC) són els responsables del diagnòstic de laboratori de les malalties infeccioses, amb la finalitat d'establir la seva etiologia i contribuir a la seva prevenció i al seu tractament, mitjançant la realització de tècniques de Bacteriologia, Micologia, Parasitologia, Virologia, Serologia i Biologia Molecular.
2. Els LMC s'estructuraran en diversos nivells (A, B i C, de menor a major nivell), que realitzaran les esmentades tècniques en funció de la demanda assistencial i de la complexitat de les mateixes.
3. Els LMC dels hospitals s'ubicaran dins els recintes hospitalaris als quals han de donar servei, per tal d'obtenir les màximes eficiència i qualitat en el seu funcionament. Els LMC que donin servei als centres d'assistència primària s'integraran funcionalment en una xarxa coordinada amb els LMC dels centres hospitalaris de la seva àrea.
4. Els LMC estaran sota la responsabilitat de microbiòlegs, entenen com a tals els facultatius (Metges, Farmacèutics i Biòlegs) especialistes en Microbiologia i Parasitologia. Independentment del fet que en l'actualitat alguns LMC siguin supervisats per especialistes en Anàlisis Clíniques, de cara al futur aquestes places hauran de ser ocupades per facultatius especialistes en Microbiologia i Parasitologia.
5. Amb l'excepció de les determinacions serològiques realitzades en els donants de sang amb la finalitat d'assegurar l'absència de malalties transmissibles per la sang, i que son competència dels hematòlegs, la resta de determinacions microbiològiques son responsabilitat exclusiva del microbiòleg.
6. El microbiòleg exercirà la direcció tècnica del personal d'infermeria, tècnic de laboratori, auxiliar i administratiu dels LMC, i vetllarà per la seva competència i la seva formació continuada.
7. En els hospitals i centres d'assistència primària, tan si disposen metges especialitzats en malalties infeccioses com si no, el microbiòleg té un paper fonamental en assessorar als metges sobre qualsevol qüestió relacionada amb el diagnòstic, prevenció i tractament de les malalties infeccioses, i ha de ser per tant fàcilment accessible per la resta de facultatius.
8. Els LMC de nivells C i B s'hauran d'estructurar com a Servei o Secció de Microbiologia en funció de la magnitud del laboratori i de l'estructura del centre al qual pertanyin.
9. En els LMC de nivell A, el microbiòleg serà responsable del Laboratori o Unitat de Microbiologia, que podrà dependre directament del Director Mèdic de la institució o formar part d'altres estructures de comandament (Serveis o Seccions de Laboratoris o d'Anàlisis Clíniques), sempre i quan quedi garantida la independència del microbiòleg en la direcció tècnica del LMC.
10. El microbiòleg es l'únic responsable de les tècniques microbiològiques, encara que per tal d'optimitzar els recursos de que es disposin, els LMC podran compartir determinades tecnologies (microscopia, enzimoinmunoassaig, biologia molecular, etc.) amb d'altres especialistes dels laboratoris, sempre i quan la ubicació dels aparells necessaris per dur-les a terme estigui fàcilment a seu l'abast.
11. Aquelles determinacions que, per la seva baixa demanda o la seva elevada complexitat tècnica, no puguin ser realitzades en un determinat LMC, hauran de ser derivades a un LMC de nivell superior. L'enviament de mostres cap a altres LMC i la recepció d'informes estaran supervisades pel laboratori emisor.
12. Per tal d'optimitzar els recursos sanitaris públics existents, els LMC dels hospitals i centres d'assistència primària d'utilització pública hauran de tenir com a laboratoris de referència a altres LMC d'utilització pública.
13. Els LMC hauran d'estar sotmesos a controls de qualitat interns i externs. A Catalunya, el programa de control de qualitat recomanat actualment és el Programa de Control de Qualitat de les Societats Espanyola i Catalana de Malalties Infeccioses i Microbiologia Clínica (SEIMC / SCMIMC).
14. Els LMC hauran de disposar de programes informàtics adients que permetin una bona explotació estadística de les dades, no solsament a nivell de quantificació i facturació de l'activitat assistencial, si no que també han d'oferir dades de sensibilitat antibiòtica, etiologia de les malalties infeccioses i identificació dels pacients amb resultats positius a determinats microorganismes o infeccions.
15. La validació, escrita o informàtica, dels resultats de les determinacions microbiològiques és competència exclusiva del microbiòleg, i el seu nom ha de constar en els informes escrits o informàtics emesos pel LMC.
16. El microbiòleg ha de ser competent en les decisions referents a les adquisicions de reactius, material i aparells del laboratori, basant-se en criteris de qualitat i eficiència, a més dels econòmics per tal de contribuir a la contenció de les despeses.
17. L'única via de formació dels microbiòlegs dels LMC en l'actualitat és la de metge, farmacèutic o biòleg especialista en Microbiologia i Parasitologia, obtinguda després d'un període de formació,

- actualment de 4 anys, en un programa MIR (Metge Intern Resident), FIR (Farmacèutic Intern Resident) o BIR (Biòleg Intern Resident) acreditat.
18. Els LMC hospitalaris participaran en les Comissions d'Infeccions i de Farmàcia dels seus hospitals. Els microbiòlegs hi aportaran dades sobre la sensibilitat antimicrobiana i la detecció de determinats microorganismes, i participaran en els registres d'infeccions nosocomials i comunitàries que es realitzin, així com en la investigació dels brots epidèmics que es produeixin tant en les institucions sanitàries com en la comunitat.
 19. Els LMC han de comptar amb les mesures de seguretat biològica necessàries en funció del seu nivell assistencial i de les determinacions microbiològiques que realitzin, i han de col·laborar en la correcta eliminació de residus biològics.
 20. Les societats científiques i els col·legis i associacions professionals han d'assessorar les autoritats sanitàries i vetllar per que els LMC respectin la legalitat vigent i les normatives i recomanacions que els siguin d'aplicació. Els LMC s'acreditaran d'acord amb el sistema que al seu dia estableixi la SCMIMC.

Document aprovat per la Societat Catalana de Malalties Infeccioses i Microbiologia Clínica (SCMIMC) el mes de juny de l'any 2002.